

Notat

Dato: 28.04.2014
Arkivsak: 2014/15743-1
Saksbehandlar: stiaas9

Til: Opplærings- og helseutvalet 03.06.14
Fylkesutvalet 19.06.14

Frå: Fylkesrådmannen

Tiltak for å forhindra rusmidlar i skulen

I Fylkesutvalet 12.03.14 sette Mona Røsvik Strømme på vegner av Høgre fram oversendingsforslaget:

"Ber om sak om tiltak for å forhindre rusmidlar i den vidaregåande skolen."

Strømme sitt forslag vart samrøystes vedteke oversendt til fylkesrådmannen.

Hordaland fylkeskommune har ei klår linje mot rus i den vidaregåande skulen og har i samband med dette to hovudtiltak for å auka kompetansen om rusbruk, forhindra at elevar startar med rusmidlar og auka kompetansen om korleis ein skal handtera elevar som brukar rusmidlar. Gjennom *Kjentmannsordninga* og det førebyggjande arbeidet mot dopingbruk vil skulane sine lærarar og elevar ha god kunnskap til å ta rette val når det gjeld rusmidlar, handtera eventuell bruk av rusmidlar, samt god kunnskap om aktuelle samarbeidspartnarar og fagpersonell når det gjeld rus og ungdom.

Kjentmann.

Stiftelsen Bergensklinikkene har utvikla programmet «Kjentmann». Dette er eit beredskapsverktøy til bruk i skuleverket utvikla på oppdrag frå Rusmiddelpolitisk råd i Bergen kommune. Utviklingsarbeidet var eit samarbeid mellom Stiftelsen Bergensklinikkene og ei lokal ressursgruppe som bestod av elevar, lærarar, sosialarbeidarar, helsearbeidarar og kulturarbeidarar. Opplegget har som formål å gje kunnskap om konstruktive handlingsalternativ i forhold til ungdom og rus. Opplæringa skjer gjennom ei 30-timars seminarrekke og omfattar blant anna generell innføring i ungdom og rusproblematikk, innføring i kommunikasjon og samtalemotodikk i forhold til rus, og oversikt over aktuelle samarbeidspartnarar for skulen. Seminarrekka er bygt opp omkring førelesingar, diskusjonar og øvingar. Grunnleggjande for "Kjentmann" er at skulen korkje skal overreagera eller vera likegyldig, men bringe eleven vidare i hjelpeapparatet på ein ivaretakande måte og i eit tempo eleven kan følgje. Ein ambisjon bak "Kjentmann" er å gje elevar med eit begynnande rusmiddelproblem ei oppleving av omsorg og inkludering frå skulen si side; ikkje avvising og fordømming. "Kjentmann" gjev råd i forhold til å oppdaga og sjå elevar med rusproblematikk, kommunikasjon og samtale om rus og eksterne samarbeidspartnarar for skulen.

Nokre vidaregåande skuler har fått opplæring i dette, og Hordaland fylkeskommune ønskjer at fleire vil nytta seg av det. Fylkesdirektør for opplæring vil oppmoda skulane til å nytta seg av dette opplegget.

Antidoping.

Hordaland fylkeskommune er i gong med ei omfattande satsing på førebyggjande arbeid innan antidoping. For gutar er det ofte ein nær samanheng mellom doping og rus. Arbeidet mot doping er soleis eit viktig arbeid for å forhindra at fleire rusar seg. Antidoping Norge og Hordaland fylkeskommune har inngått eit samarbeid om å arbeida mot bruken av doping og å arbeida for å spreia kunnskapen om dei negative konsekvensane ved bruk av doping. Prosjektet starta opp hausten 2013 og går over to skuleår. Eitt av tiltaka er eit skuleprosjekt som inneber opplæring av skulen sine elevar, lærarar og tilsette om doping, kunnskap om dopingrelaterte forhold i "nærmiljøet" og tilbod om eigne undervisningsopplegg som kan nyttast på skulene. Prosjektet vil tilpassast opplegget til enkeltskular og linjer. HFK samarbeider tett med Antidoping Norge og har finansiert ei 50% prosjektleiarstilling i 2 år for å sette det førebyggjande arbeidet på dagsorden i alle skulane i HFK. Prosjektleiar skal mellom anna besøkje alle dei vidaregåande skulane i Hordaland, ha undervisning og samtale med elevar, lærarar, helsesøster og faglærar på dei respektive skulane, dessutan besøkje utvalde lærarsamlingar.

Fylkesdirektør for opplæring har tru på at skulane gjennom auka bruk av programmet *Kjentmann* og det pågåande arbeidet mot doping har eit godt og kunnskapsbasert rammeverk for å handtera rusrelaterte utfordringar.